

ВПЛИВ ІНТЕРНЕТУ НА КОМУНІКАТИВНИЙ РОЗВИТОК ПІДЛІТКІВ

Актуальність. На даний час невідомими темпами зростає кількість користувачів комп'ютерних технологій. Надзвичайне розповсюдження має поширення комп'ютерних мереж, Інтернету, різного роду програм. Це є більшість з тих факторів, що впливають на кожного споживача, кожну людину. Вся наша культура, сутність, буття стає більш залежною від технологій, а в свою чергу це веде до того що у більшості людей, переважним чином це діти, виникають проблеми. Інтернет змінюється з кожним часом і стає основним засобом для роботи, навчання, освіти, спілкування тощо. Він може як позитивно впливати на споживача, так приносити для них шкоду. Особливу тривогу і занепокоєння це приносить коли мова йде про дітей. Тому важливим є питання дослідження психологічних особливостей безпечного використання Інтернету дітьми різного віку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання інтернет-комунікацій, впливу соціальних мереж на особистість користувачів описані в працях багатьох науковців. Дослідження проблеми впливу Інтернету на особистість займалась Ю. Д. Бабаєва. Над сучасними дослідженнями віртуальної комунікації працювала О. П. Белінська. Актуальні проблеми залежності від Інтернету висвітлені в роботах А. Є. Войскунського. Соціально-психологічні аспекти спілкування в Інтернеті присвячені роботи А. Є. Жичкіної. Психологічні проблеми інтернет-адикції в умовах використання телекомунікаційних технологій стали науковим дослідженням Бугайової Н. М. [1-2].

Таким чином, **метою даних тез** є дослідити вплив Інтернету на комунікативний розвиток підлітків.

Основна частина. До основних видів діяльності роботи дітей в мережі можна віднести спілкування, навчання, розвиток, розваги. В контексті спілкування вони знайомляться і шукають нових друзів у соціальних мережах, чатах, беруть участь у дискусіях і віртуальних форумах. Щодо навчання і розвитку – продивляються контрольні, реферати і курсові роботи, читають новини, підвищують рівень знань, технічної і медійної освіченості. І звичайно діти розважаються, тобто грають, слухають музику, дивляться фільми і відеоролики.

Це дає їм розслабитися і абстрагуватися від психологічних проблем реального світу, дати вихід емоціям, цікаво провести час. Реалізовувати низку базових потреб: у грі, розвагах, досягненні поставленої мети, саморозвитку, розвитку позитивних якостей, сміливості, вмінні долати перешкоди, поразки і невдачі; - потреби у повазі та самоповазі, потреби в автономії, у протесті проти існуючих правил, знятті соціальних табу; потреби у домінуванні і т. ін. [2].

Майбутнє пред'являє нові вимоги до нового покоління, стає необхідним *формування певних соціальних і професійних навичок*, що дозволяють жити в сучасному цифровому суспільстві.

Психологічні симптоми Інтернет – залежності: гарне самопочуття або ейфорія під час роботи за комп'ютером; неможливість зупинитися; постійне збільшення кількості часу перебування в Інтернеті; зневага до родини та друзів; відчуття спустошеності, тривоги, роздратованості в періоди перебування поза Інтернетом; брехня про свою діяльність своїм близьким; проблеми з навчанням.

Причини інтернет-залежності:

- **Пов'язані з людиною:** Нестача спілкування, занижена самооцінка, самотність. Сімейні та фінансові проблеми. Відсутність підтримки оточуючих.
- **Пов'язані з інтернетом:** Доступність інформації. Широкі можливості спілкування. Персональний контроль і анонімність поданої інформації.

Основні типи інтернет-залежності такі: нав'язливий веб-серфінг – нескінченні подорожі по Всесвітній павутині; пристрасть до віртуального

спілкування і віртуальним знайомствам – великі обсяги листування; ігрова залежність – нав'язливе захоплення комп'ютерними іграми в мережі; нав'язлива фінансова потреба – гра в азартні ігри, здійснення непотрібних покупок в інтернет-магазинах; пристрасть до перегляду фільмів через Інтернет; кіберсексуальна залежність – нав'язливий потяг до відвідування порносайтів.

Залежність від он-лайн спілкування - ця залежність пов'язана з надмірною любов'ю до спілкування, або його нестачею. Також може бути викликана браком часу на реальне спілкування.

Вчені виділяють такі стадії Інтернет-залежності:

I стадія - це легкий розлад. Через захоплення новою іграшкою підліток перестає займатися іншими видами діяльності.

II стадія - наростання симптомів. У користувача порушується увага, знижується працездатність, з'являються нав'язливі думки, безсоння.

III стадія – це соціальна дезадаптація. Користувач вже не одержує задоволення від спілкування через Інтернет, але все ж таки постійно «висить» на сайтах.

Фізичні симптоми Інтернет – залежності: біль у зап'ястях через тривалу перенапругу м'язів; сухість в очах; головний біль; біль у спині; нерегулярне харчування; нехтування особистою гігієною; порушення сну.

Найчастіше зустрічається інтернет залежність у підлітковому віці. Якщо вчасно не провести її лікування, підліток з ще слабкої психікою стає психічно неповноцінним людиною, для якої реальність не приносить ніякої радості. Батьків має насторожити, якщо: у підлітка спостерігається нав'язливе прагнення перевірити свою електронну пошту; перед сеансом онлайн дитина відчуває сильне передчуття; сеанси он-лайн стають тривалішими; кількість грошей, що витрачаються в режимі он-лайн, збільшується.

Залежність у дітей супроводжується соціальними проблемами в школі, з труднощами в навчанні. Такі діти частіше страждають ожирінням, вони більше схильні до розвитку фізичних захворювань.

Молодь випереджає дорослих за кількістю часу, який вони проводять в Інтернеті. Підлітки у віці між 8 і 13 роками складають половину загального числа користувачів Інтернету (дані Association for the Research of Communication Media). В Україні всесвітньою мережею вже користуються понад 200 тисяч дітей віком від 5 до 18 років. З кожним роком кількість молодих онлайн-користувачів збільшується більш ніж на 30%.

Висновок. Отже, в даній статті на основі проведеного теоретичного аналізу виділено сигнали – провісники Інтернет залежності, психологічні та фізичні симптоми. В статті описано основні типи інтернет-залежності, стадії залежності. Названо фізичні та психологічні прояви інтернет залежності у дітей незалежно від вікової категорії.

Тому **перспективою подальших досліджень у даному напрямку буде** розробка рекомендацій батькам, щодо безпечної роботи в Інтернеті.

Література

1. Бабаева Ю.Д. Інтернет: воздействие на личность / Ю.Д.Бабаева, А.Е.Войскунский, О.В.Смылова // Гуманитарные исследования в Интернете / Под ред. А.Е. Войскунского. - М.: «Можайск-Терра», 2000. - С. 102-119.

2. Бугайова Н.М. «Адаптивний потенціал людини та стресова резистентність: синергетичний контекст / Н. М. Бугайова // Збірник наукових праць Інституту психології імені Г. С. Костюка Національної АПН України. Проблеми загальної та педагогічної психології. - 2012. - Т. 24, ч. 5. - С. 33-41. - Режим доступу:http://nbuv.gov.ua/UJRN/pzpp_2012_24_5_6».

Ключові слова: безпечна поведінка дітей в Інтернеті, сигнали – провісники, інтернет-залежність.

Анотація. В даній статті на основі проведеного теоретичного аналізу виділено сигнали – провісники Інтернет залежності, психологічні та фізичні симптоми. В статті описано основні типи інтернет-залежності, стадії залежності. Названо фізичні та психологічні прояви інтернет залежності у дітей незалежно від вікової категорії.